

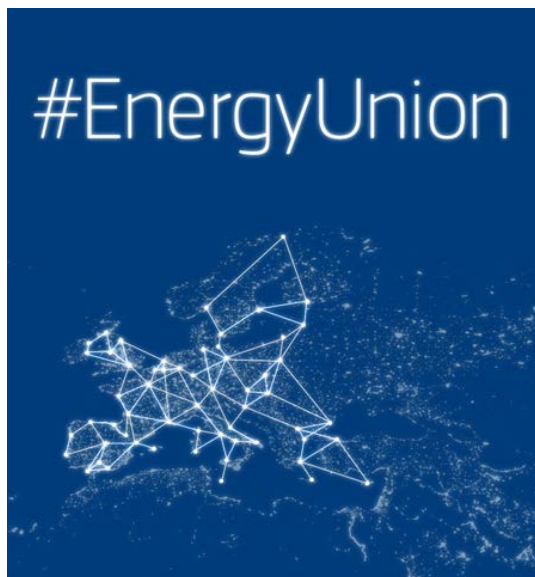
Opgave, visie & aanpak

Regionale energieagenda Flevoland

De energietransitie vindt plaats

De energietransitie vindt plaats

**Op welke manier geeft Flevoland
hier invulling aan?**

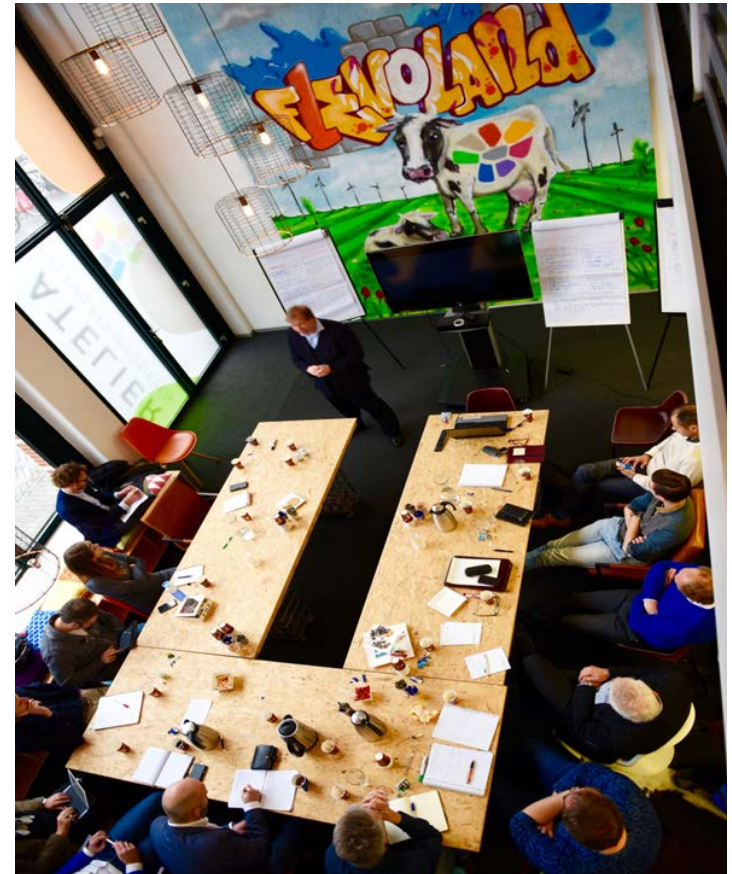

Atelier

№	№	№	№	№	№
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	

№	№	№	№	№	№
24	25	26	27	28	29
30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41
42	43	44	45	46	47
48	49	50	51	52	53
54	55	56	57	58	59
60	61	62	63	64	65
66	67	68	69	70	71
72	73	74	75	76	77
78	79	80	81	82	83
84	85	86	87	88	89
90	91	92	93	94	95
96	97	98	99	100	

De energietransitie vindt plaats

Voor welke opgave staan we in Flevoland?

Opgave

2017 **Grootste duurzame energieproducent**

2050 Het gas wordt afgesloten, we zijn **CO₂ neutraal**

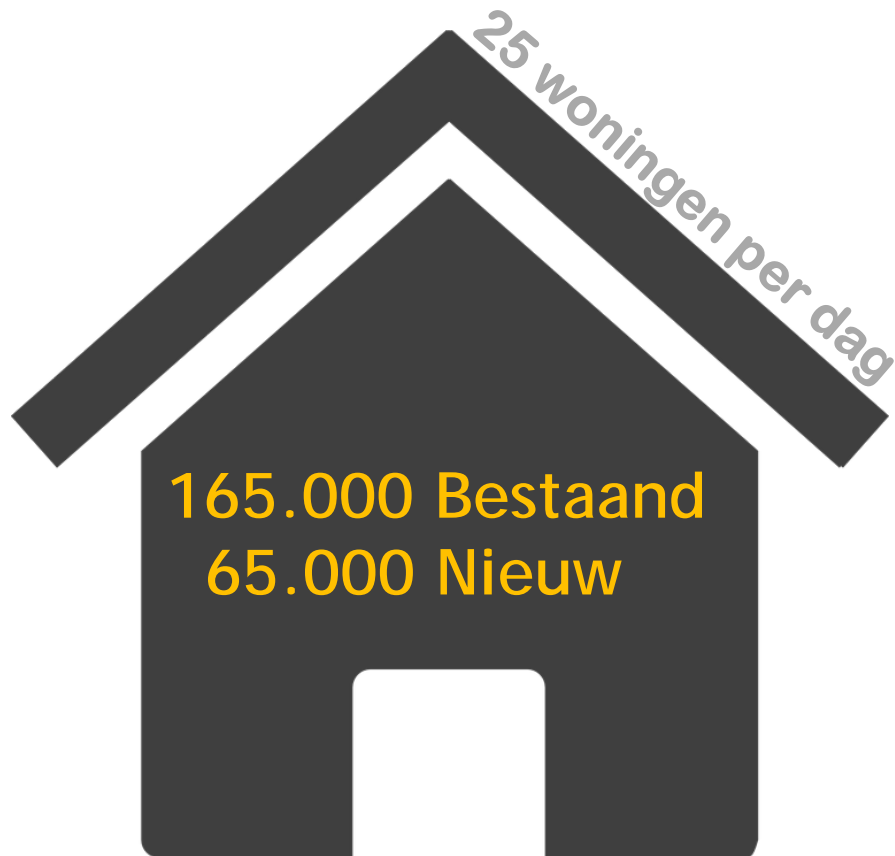

Getallen

- **30%** van onze energievoorziening is nu duurzaam.
- In 2050 is onze geschatte energievraag 41,5 **PJ**, dat is nu 36 PJ.
- Verwarming, elektriciteit & vervoer, die vraag kunnen we duurzaam invullen door:
 - Windenergie
 - Woningen en bedrijven **energieneutraal** te maken
 - Elektrisch rijden
 - **7 PJ** extra elektriciteitsopwekking

Woningen en bedrijven

Economie

330 miljoen euro geven onze inwoners uit aan energie

80 % van dat bedrag land buiten Flevoland

Onze bedrijven besteden 600-700 miljoen euro aan energie

Energieneutraal levert ieder huishouden **350** euro per jaar op

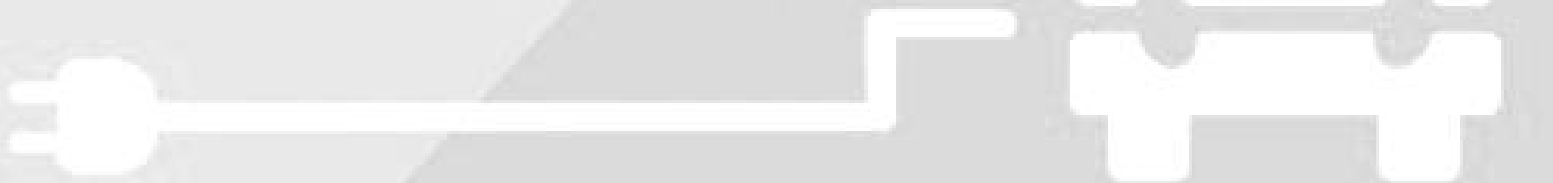
3000 banen structureel, **8600** tijdelijk

Electric Vehicle Charging Station

Europese normen en internationale
afspraken bepalen het tempo

Opwekking

7 PJ = ca. 1050 hectare grondgeboden
zon

<1% van oppervlakte Flevoland

Context

- **Duidelijkheid** & ordening ontbreken op dit moment.
- Stap voor stap, het begint bij **besparen**.
- De opgave is complex, inhoudelijk en organisatorisch.
- Dat vraagt om een gezamenlijke inspanning van de samenleving; inwoners, bedrijven & overheden. Veel van hen zijn nog niet zo met de transitie bezig.
- Regionale overheden kunnen door **krachtenbundeling** verschil maken
- Er wordt veel gepraat over de transitie, in Flevoland zijn al stappen gezet. De **benodigde technieken** om te besparen en op te wekken zijn er, de innovatie zit in de **ketenorganisatie & opschaling**
- Aanhaken op **vervangingsmomenten** creëert momentum & scheelt geld

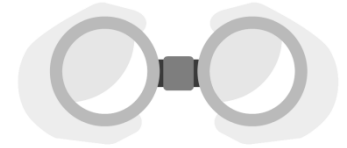

De energietransitie vindt plaats

Wat is onze visie op dit vraagstuk?

Visie

- Stap voor stap werken we aan naar 2050 toe, we volgen het tempo van het rijk;
 - Energieneutraal in 2035 en in 2050 sluit de gaskraan.
- We helpen onze inwoners en bedrijven om hun woningen en bedrijf snel en comfortabel energieneutraal te maken.
- Zij profiteren van de energietransitie.
- Als overheden bundelen we hiervoor onze krachten.
- We bieden de benodigde ruimte voor de opwekking van energie; met de techniek die dan voorhanden & passend bij het verhaal van Flevoland.
- We zetten samen met ons bedrijfsleven in op beproefde technieken. Zo innoveren we mee en creëren we nieuwe Flevolandse banen.
- We geven het goede voorbeeld en maken onze CO₂ voetafdruk zo klein mogelijk.

De energietransitie vindt plaats

Waar zetten we samen op in?

Hoe?

Dorpen & steden Energie neutraal

- Bestaande woningen
- Nieuwbouw
- Bedrijven

Ketenontwikkeling

Goed voorbeeld

- Bedrijfsvoering
- Vastgoed
- Infrastructuur

Community of practice

Ruimte voor zon

Duidelijke spelregels

Volgende stap

- **Opdrachtbrieven formuleren**
 - Energieneutrale Steden & Dorpen
 - Community of practice
- **Voor de zon uit, samen voor de zomer de spelregels bepalen**

Format opdrachtbrief

Afzenders: ???

1. Ambitie
2. Uitgangspunten & principes
3. Beoogde stappen
4. Stakeholders
5. Rol overheden
6. Routekaart
7. ...

Voor de zon uit

- Put uit de windervaring
- Mede ontworpen en gedragen door omgeving
- Eenduidig en duidelijk beleid overheden
- Tijdelijke bestemming
- Beperk maatschappelijke kosten

- Verkennen ruimtelijke concepten & beschikbaar planologisch instrumentarium

Vervolg & planning

2017

- **Regioplan Wind: Werk in uitvoering**

- **Enveloppen**

- Begin april ondertekening enveloppen,
 - Voorjaarsbijeenkomst OVF
- April-September projectdefinitie per envelop & governance
- 4^e kwartaal 2017 besluitvorming
- December 2017 ondertekening Flevolandse energieagenda

- **Voor de zon uit**

- Februari projectdefinitie
- Maart verkennen en uitwerken (ateliers)
- April beleidskeuze & instrumentarium
- Mei-Juli besluitvorming

De energietransitie vindt plaats

Samen, zo doen we dat in Flevoland